

Koog aan de Zaan, 26 februari 2019

Geachte raadsleden en college van B&W,

Op 28 februari komen Nikai de Best (o.a. health coach die zich al twee jaar aan het verdiepen is in de gezondheidseffecten van straling) en ik, Hannah Hordijk (MSc gezondheidswetenschappen en extra geïnteresseerd in het onderwerp naar aanleiding van persoonlijke klachten) spreken op de raadsvergadering over 5G en het zogenaamde slimme netwerk. Anouk de Bont (Let's Talk About Tech) komt ook mee. Onze grote bezorgdheid is onderbouwd met de kennis van vele experts op het gebied van straling en gezondheid. Wij danken u alvast hartelijk voor de mogelijkheid om deze bezorgdheid kenbaar te maken.

Al vele malen hebben wetenschappers van over de hele wereld aan de bel getrokken over de gezondheidsrisico's van 5G, waarvan de uitrol voor de komende jaren gepland is. Zo heeft de hele raad van de organisatie Let's Talk About Tech een brief ontvangen waarin ze op de 5G Space Appeal (<https://www.5gspaceappeal.org/the-appeal>) zijn geweest. Deze oproep, aangeboden aan de UN, WHO, EU, Raad van Europa en alle overheden ter wereld, ondertekend door meer dan 40,000 artsen, wetenschappers, milieu-organisaties en anderen, zou genoeg moeten zeggen over het enorme risico dat de uitrol van 5G vormt voor onze gezondheid en die van onze planeet.

Er zijn vele andere oproepen gedaan om de uitrol van 5G tegen te houden totdat onschadelijkheid voor mens en leefomgeving onafhankelijk is bewezen, zoals de 5G Appeal (<http://www.5gappeal.eu/>), aangeboden aan de EU en ondertekend door 218 wetenschappers, en landelijk is er de petitie Verminder Elektrosmog (<http://www.verminder-electrosmog.nl/>), die meer dan 16,000 keer is ondertekend. Nog recenter is de EMF call (<https://www.emfcall.org/the-emf-call/>), op 26 november 2018 ondertekend door 164 wetenschappers en artsen, samen met 95 niet-gouvernementele organisaties, die oproepen om nieuwe medische richtlijnen te ontwikkelen, die de stand van de medische wetenschap weergeven en echt beschermend zijn.

De ICNIRP-richtlijnen waarop de Gezondheidsraad zich baseert dateren uit 1998 en zijn al vanaf het moment van vaststelling omstreden. Deze richtlijnen houden geen rekening met de biologische en neurologische effecten. Daarnaast zijn de richtlijnen gebaseerd op de opwarmingseffecten in zes minuten. Maar in het dagelijks leven worden wij 24 uur per dag 7 dagen per week blootgesteld aan straling van vele verschillende bronnen tegelijk. Interferentie en cumulatie zijn niet meegenomen bij het opstellen van de richtlijnen.

In de gemeente Utrechtse Heuvelrug is vorig jaar de slimme lantaarnpaal uit de aanbesteding gehaald doordat een groep bezorgde burgers actie heeft ondernomen. Er is een film gemaakt van die raadsvergadering, waarop verschillende experts aan het woord zijn en waarop *unaniem* is besloten door de raad deze lantaarnpalen niet aan te kopen. Een samenvatting van de film van 20 minuten is te zien op <https://www.youtube.com/watch?v=2Sw9MJZHacE> en de gehele film is te zien op <https://www.youtube.com/watch?v=-ITJlbQwMOI>.

We vinden het verder belangrijk om u te wijzen op het artikel in de Groene Amsterdammer van 16 januari: Bellen schaadt cellen (<https://www.groene.nl/artikel/bellen-schaadt-cellen?fbclid=IwAR0zaqAl9vUr6T2ytI9IGRtDf5n9OoLK7pF91YeLZhXLNS6YIXSo2z35aRI>). De Groene Amsterdammer heeft samen met Investigate Europe onderzoek gedaan naar het proces rond het

uitrollen van 5G. In het artikel wordt uitgelegd hoe de stralingsnormeringen in Nederland nog steeds gelden ondanks toenemende geluiden vanuit de wetenschap dat deze moeten worden herzien en hoe belangenverstrengelingen hierin een rol spelen. Van effecten van straling op de gezondheid en de leefomgeving zijn grote hoeveelheden bewijs (68% van alle 2266 peer-reviewed studies in de Australische databank Orsaa, <https://www.orsaa.org/>), en van de hogere frequenties van 5G is nog in geen enkele studie aangetoond dat ze niet schadelijk zijn, maar hiervan is berekend dat ze huidweefsel permanent kunnen beschadigen.

In de baanbrekende studies van het Amerikaanse National Toxicology Programme (<https://www.nih.gov/news-events/news-releases/high-exposure-radio-frequency-radiation-associated-cancer-male-rats>) en het Ramazzinni-instituut in Italië (<https://www.saferemr.com/2018/03/RI-study-on-cell-phone.html>) uit 2018 zijn verbanden gevonden tussen telefoongebruik en het ontstaan van kanker.

We gaan het niet hebben over privacy, maar dit speelt ook een grote rol bij het 'slimme' netwerk.

We hebben naar aanleiding van deze bevindingen de volgende vragen voor de raadsleden en het college van B&W:

- Zijn jullie het met ons eens dat we preventief géén 5G moeten uitrollen en wachten totdat onomstotelijk is bewezen door *onafhankelijke* onderzoekers dat dit geen gezondheidsschade berokkent aan de mens en zijn leefomgeving?
- Wie is nu en straks mede- en eindverantwoordelijk voor de hoeveelheid straling in onze gemeente en op grond waarvan?
- Wie is nu en straks binnen de gemeente mede- en eindverantwoordelijk voor de eventuele kosten indien inwoners aantoonbare stralingsklachten krijgen? Ondergetekenden doelen hierbij op kosten van ziekte en van uitval uit het arbeidsproces en het vinden van geschikte werk-/woonomgeving.
- Welk concreet aanvullend onderzoek gaat u doen naar dit onderwerp, hoe en wanneer, en wie betreft u daarbij?
- Naast het stoppen van de uitrol van 5G zouden we in het algemeen meer aandacht willen in de gemeente voor het onderwerp straling. Op deze pagina staan wat tips: <https://stralingsbewust.info/advies-aan-gemeenten/>.

Graag geven wij u tot slot met nadruk nog mee dat u als gemeente een zeer belangrijke en doorslaggevende positie heeft met betrekking tot het wel of niet toestaan van 5G in de openbare ruimte.

In het rapport 'Meewegen van de gezondheid in het omgevingsbeleid' van juli 2016 "concludeert de Gezondheidsraad dat bij milieufactoren vaak juist beneden de normen gezondheidsschade kan optreden en dat het huidige beleid erop gericht is de wettelijke milieunormen niet te overschrijden bij milieufactoren, maar dat deze normen echter niet alleen gebaseerd zijn op gezondheidseffecten, maar ook op economische overwegingen. De vraag of men blindelings kan vertrouwen op de blootstellinglimieten lijkt dus ontkennend te kunnen beantwoord. Zoals professor Paolo Vecchia (voorzitter van de ICNIRP van 2004 tot 2012) in 2008 zei over de blootstellingsrichtlijnen: "What they

are not”: “They are not mandatory prescriptions for safety”, “They are not the ‘last word’ on the issue”, and “They are not defensive walls for industry or others””

“Dat bewoners betrokken moeten worden bij de plaatsing van een antenne-installatie in hun woon- en werkomgeving vindt ook de Gezondheidsraad, zodat problemen voorkomen kunnen worden. En ook stelt de Gezondheidsraad dat klachten altijd serieus genomen moeten worden.

Gemeenten zijn ook niet verplicht mee te werken aan de plaatsing van antennes. “Een eventuele verplichting voor gemeenten om mee te werken aan de plaatsing van zendinstallaties, c.q. de uitvoering van de verleende licenties, is niet opgenomen in de Telecommunicatiewet. Sterker nog, de wet respecteert de gemeentelijke autonomie volledig (..).

Gemeenten worden dus van verschillende kanten opgeroepen om zelf beleid te voeren – met oog voor de betrokken burgers - en maatregelen te nemen om te komen tot een verantwoorde locatiekeuze en dit in overleg met verschillende partijen. Daarbij heeft de gemeente zelf autonomie om mee te werken.”

We spreken jullie graag de 28ste en vragen u ook om de vragen te beantwoorden middels een officieel document binnen zes weken na de raadsvergadering, uiterlijk 11 april 2019. Ondergetekenden danken u alvast voor de genomen moeite.

Met vriendelijke groet,

Nikai de Best en Hannah Hordijk,

namens een groeiende groep bezorgde inwoners van Zaanstad.